

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska

w sprawie z wniosku Ministra Sprawiedliwości
o uchylenie uchwały Krajowej Rady Komorniczej z dnia 9 kwietnia 2024 r.
nr X oraz uchwały Krajowej Rady Komorniczej z dnia 9 kwietnia 2024 r.
nr Y,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 23 maja 2025 r.,
w przedmiocie wniosku Krajowej Rady Komorniczej o wyłączenie sędziów Sądu
Najwyższego: SSN M. S., SSN A. S., SSN P. W. od orzekania w sprawie toczącej
się przed Sądem Najwyższym o sygn. I NO 56/24,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Pismem z 3 lutego 2025 r. (data prezentaty) Krajowa Rada Komornicza (dalej: Wnioskodawczyni), na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. oraz art. 50 § 1 k.p.c., wniosła o wyłączenie od udziału w sprawie I NO 56/24 sędziów Sądu Najwyższego: M. S., A. S. i P. W., wyznaczonych do składu orzekającego w sprawie I NO 56/24, wskazując, że w jej ocenie istnieją okoliczności, które wywołują uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziów objętych wnioskiem.

W uzasadnieniu wniosku Wnioskodawczyni wskazała, że wyznaczeni do rozpoznania sprawy I NO 56/24 sędziowie powołani zostali do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wnioskodawczyni zwróciła również uwagę, że przedmiot postępowania I NO 56/24 jest zbliżony do przedmiotu sprawy już rozpoznanej przez Sąd Najwyższy o sygn. I NO 12/20, zaś podniesiona w sprawie I NO 56/24 argumentacja sprowadza się w dużej mierze do przywołania stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z 8 maja 2020 r., I NO 12/20, którym Sąd Najwyższy uchylił uchwałę Krajowej Rady Komorniczej w przedmiocie jej przystąpienia do umowy spółki pod firmą X Spółka jawna wraz z izbami komorniczymi, wniesienia do utworzonej spółki jawnej wkładu niepieniężnego i zawarcia umowy spółki jawnej. Wnioskodawczyni podkreśliła przy tym, że wskazany wyżej wyrok w sprawie I NO 12/20 został wydany przez Sąd Najwyższy w następującym składzie: SSN K. W., SSN T. D. oraz SSN M. Ł., a zatem sędziów, którzy również zostali powołani do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a dodatkowo dwóch sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy I NO 56/24 zostało powołanych na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dnia 10 października 2018 r. na podstawie tej samej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, co sędziowie, którzy rozpoznawali sprawę I NO 12/20.

Zdaniem Wnioskodawczyni, powyższe okoliczności prowadzą do sytuacji, w której sędziowie wyznaczeni do rozpoznania sprawy I NO 56/24, musieliby orzekać na podstawie orzeczenia, w którego wydaniu brali udział ich koledzy - sędziowie z tej samej Izby, powołani w takich samych okolicznościach, a nadto, pośród których zasiadał sędzia pozostający w otwartym konflikcie z uczestnikiem. Powyższe okoliczności mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności i niezależności sędziów objętych wnioskiem o wyłączenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziów podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 49 § 1 k.p.c., niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Nakaz zachowania bezstronności przez sędziego powinien urzeczywistniać się na płaszczyźnie jego relacji ze stronami sporu i przejawiać się w zakazie dyskryminacji czy faworyzowania którejkolwiek ze stron procesu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lutego 2025 r., III CB 119/24).

Lektura uzasadnienia wniosku o wyłączenie prowadzi do konkluzji, że Wnioskodawczyni upatruje możliwego braku bezstronności sędziów Sądu Najwyższego wyznaczonych do rozpoznania sprawy I NO 56/24 w tym, że musieliby oni orzekać na podstawie orzeczenia wydanego w sprawie I NO 12/20, w którego wydaniu brali udział sędziowie z tej samej Izby, którzy dodatkowo powołani zostali w takich samych okolicznościach, tj. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, co sędziowie objęci wnioskiem o wyłączenie.

Zdaniem Sądu Najwyższego, powołane przez Wnioskodawczynię okoliczności nie mogą stanowić wystarczającej podstawy świadczącej o braku bezstronności sędziów objętych wnioskiem o wyłączenie. W judykaturze Sądu Najwyższego podkreśla się bowiem, że stosunki zawodowe nie powinny w zasadzie stanowić podstawy do wyłączenia sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 października 2020 r., III 49/20).

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że przyjęcie ogólnego założenia, że sam fakt, że sędzia objęty wnioskiem o wyłączenie orzeka w tej samej kategorii spraw (w tym przypadku w przedmiocie uchylenia uchwał Krajowej Rady Komorniczej) co inny sędzia orzekający w tej samej izbie Sądu Najwyższego, powoduje z definicji, że nie jest on bezstronny i obiektywny oraz zobowiązuje go do wyłączenia się „z góry” od rozpoznania każdej podobnej do omawianej sprawy, prowadzi do konsekwencji szkodliwych zarówno z punktu widzenia sprawności i

wydolności wymiaru sprawiedliwości, jak i szeroko pojmowanego interesu publicznego.

Reasumując, w ocenie Sądu Najwyższego, obawa Wnioskodawczyni, że sędziowie objęci wnioskiem nie będą w stanie zachować bezstronności przy rozpoznawaniu sprawy I NO 56/24 z jej udziałem, nie jest obiektywnie uzasadniona. Skutkowało to koniecznością oddalenia wniosku.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 49 § 1 *a contrario* k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(k.b.)

[r.g.]